

Говор др СЕНКЕ КОВАЧ, професора Одељења за етнологију и антропологију Београдског Универзитета, на отварању изложбе „Ибеђи – два пута рођени“ у Музеју афричке уметности, 29. децембра 2015. године

Поштовани посетиоци,

Пријатељи Музеја афричке уметности у Београду

Уважена Екселенцијо,

Музеј афричке уметности у Београду вечерас широј јавности представља изложбу **“Ибеђи - два пута рођени: Скулптуре близанаца народа Јоруба”**. Изложени предмети део су уметничке збирке породице Павлић која их је са великом љубављу сакупљала крајем седамдесетих и почетком осамдесетих година двадесетог века.

Кустос ове изложбе је антрополог Александра Продановић-Бојовић. Бави се петнаест година афричком уметношћу и ауторка је стручних текстова, једне самосталне и две заједничке изложбе. Истражила је културни контекст изложених предмета који ће, сигурна сам, побудити интересовање научне и шире јавности.

Предмети из приватних колекција излагани су у Музеју афричке уметности и они живе у Србији свој други живот, дајући информације о особеним уметничким стиловима, религијским представама и религијској пракси у Африци.

Оно што су колекционари сакупили и што су нам Љиљана и Борис Павлић овде уступили да прикажемо, пружа могућност да шира публика, занимајући се за изложене предмете, сазна више о богатом културном наслеђу Јоруба.

Реч је о једном од највећих западноафричких народа на чији су културни идентитет утицале како развијена митологија и религија, тако и високе културе на овом подручју: Нок и Ифе. У уметности Јоруба наглашена је веза између елитне и народне уметности.

Једна од најважнијих карактеристика скулптуре Јоруба јесте њен антропоморфни и натуралистички карактер.

Александра Продановић Бојовић је истражила да је мотив близанаца, чест у уметности Јоруба. Њима се у традиционалној култури Јоруба приписивало натприродно порекло.

По веровању оних Јоруба који поштују традиционалне религијске представе, “близанци су деца која се рађају заједно са својим небеским паром. Сматрају се отелотворењима божанства близанаца – Ибеђија, чије име уједно означава близанце на Јоруба језику. Деца близанци се сматрају божјим благословом и верује се да доносе срећу својој породици, ако се о њима води рачуна и ако су поштовани”.

Сигурна сам да ће у наредних шест месеци, колико ће изложба бити отворена, Музеј афричке уметности у Београду привући посетиоце својим добро осмишљеним програмима. Уз бројне радионице и стручна вођења све колеге из овог музеја успешно преносе своја знања о афричкој култури свим генерацијама.

Захваљујем се колегама из Музеја афричке уметности што су ме позвали да вам се обратим и отворим изложбу: **“Ибеђи – два пута рођени: Скулптуре близанаца народа Јоруба”**.

Др Сенка Ковач